

Állásfoglalás a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 6. § (4) bekezdésében meghatározott, a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó kivétel szabály értelmezésével kapcsolatban.

I. A TÉNYÁLLÁS

Az Iroda által képviselt Társaság tagja egy elektronikus kereskedelmi platformot (**Platform**) működtető csoportnak. A Platform működtetője (**Működtető**) az eladókkal kötött megállapodás, az Általános Felhasználási Feltételek (**ÁFF**) alapján a Platformon keresztül fogyasztási cikkek értékesítését végzi, különböző kategóriákba soroltan (elektronikai termékek, háztartási készülékek, szépségápolási és kozmetikai termékek, játékok stb.). A Működtető feladatköre a termékek Platformon történő megjelenítésén túl, az ott értékesített termékek vételárának beszedésére is kiterjed, majd a vételár összegét – a tevékenységéért járó díjazás levonását követően – továbbítja az eladó számára.

Az ÁFF kimondja, hogy a Működtető "önálló kereskedelmi ügynökként (képviselőként)" vesz részt az eladó nevében és képviseletében "az online vásárlásokból származó összegek beszedésében". Ezzel összhangban, az ÁFF alapján az eladó "kifejezetten meghatalmazza" a Működtetőt a Platformon teljesülő "online fizetések beszedésére" az eladó nevében és képviseletében. A Működtető az összes eladó nevében egy elkülönített számlán begyűjti a vásárlók által megvásárolt termékek ellenértékét, majd az eladókkal kötött egyedi megállapodásban szereplő elszámolási időszak végén átutalja az eladó fizetési számlájára az elszámolási időszak alatt az eladó nevében teljesített értékesítésekért begyűjtött ellenértékek összegét. A Működtető az általa nyújtott közvetítői és ügynöki szolgáltatásokért az ÁFF-ben meghatározottak szerint díjra jogosult, amely díjat az értékesített termékek ellenértékének összegéből levonja és az ezzel csökkentett díjat utalja át az eladók részére az elszámolási időszak végén.

Az értékesítés során a Platformon kínált termékek tulajdonjoga közvetlenül az eladóról száll át a vásárlóra, a Működtetőt nem illeti meg a termékek feletti tulajdonjog.

II. A JOGKÉRDÉS

A tényállásban ismertetett tevékenység vonatkozásában a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kivétel szabály alkalmazandó-e, amennyiben igen, akkor a Társaság által végezni tervezett közvetítői tevékenység nem tartozik a pénzforgalmi szolgáltatás fogalomkörébe.

III. AZ IRODA ÁLLÁSPONTJA

Az Iroda megítélése szerint a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti szabályozás a tényállásban ismertetett tevékenység tekintetében egyértelműen irányadó.

A hivatkozott kivétel szabály értelmében a fizető fél vagy a kedvezményezett megbízásából eljáró megbízott önálló kereskedelmi ügynök által megbízási szerződés keretében – ha a kereskedelmi ügynök a szerződés megkötésére is jogosult – történő fizetési művelet nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak.

Az Iroda álláspontját azzal támasztotta alá, hogy az ÁFF és mellékletei – az önálló kereskedelmi ügynökökre vonatkozó –, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:288-301. § rendelkezéseinek megfelelnek és tartós közvetítői szerződésnek minősülnek.

Az Iroda kifejtette, hogy az ismertetett szolgáltatások nyújtásával és a vételár eladó nevében történő begyűjtésével a Működtetőnek csak az eladó nevében történő eljárásra van felhatalmazása. A Platform felhasználási feltételeinek elfogadásával a vásárlók nem hatalmazzák meg a Működtetőt áruk vagy szolgáltatások adásvételéről szóló tárgyalásra vagy szerződéskötésre, illetve fizetési műveletek végrehajtására.

IV. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A tényállásban részletezett tevékenység vonatkozásában a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kivétel szabály az irányadó, tehát a rendelkezésre bocsátott információk alapján a Működtető által végezni tervezett tevékenység önálló kereskedelmi ügynöki tevékenységként nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak.

4.1. Az MNB álláspontjának kialakításakor – az Iroda által részben szintén hivatkozott – ismertetett jogszabályi háttér volt az irányadó:

- A Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontjában foglaltak szerint pénzforgalmi szolgáltatás „a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz – ide nem értve a csekket és az elektronikus pénzt – kibocsátása, valamint fizetési műveletek elfogadása”.
- A Hpt. 6. § (1) bekezdés 26a. pontja a fizetési műveletek elfogadásának meghatározását, eszerint fizetési műveletek elfogadásának tekintendő a kedvezményezettel, azaz a fizetési művelet tárgyát képező pénz jogosultjával kötött szerződés alapján olyan fizetési műveletek fogadása és feldolgozása, amelynek eredménye pénz átutalása a kedvezményezett részére.
- A Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerint nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak a fizető fél vagy a kedvezményezett megbízásából eljáró megbízott önálló kereskedelmi ügynök által megbízási szerződés keretében – ha a kereskedelmi ügynök a szerződés megkötésére is jogosult – történő fizetési művelet.
- A tagállamok önálló vállalkozóként működő kereskedelmi ügynökökre vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 86/653/EGK irányelv rendelkezéseinek magyar jogrendbe történő implementálása a Ptk. XLI. fejezetében valósult meg. Ennek megfelelően a Ptk. 6:288. § értelmében „közvetítői szerződés alapján a közvetítő megbízója és harmadik személy között szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység folytatására, a megbízó díj fizetésére köteles”.
- A pénzforgalmi szolgáltatásra vonatkozó kivételi szabályai a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (PSD2) preambuluma (11) bekezdése a kivétel szabály alkalmazása tekintetében.

4.2. A tényállásban ismertetett tevékenység értékelése

Az Iroda által vázolt tevékenység minősítése alkalmával mindenekelőtt annak vizsgálata szükséges, hogy a Működtető által átvenni tervezett Platform üzemeltetése során, az általa végezni kívánt tevékenység – a fentebb hivatkozott jogszabályi rendelkezések figyelembevételével mellett – fizetési műveletek elfogadása pénzforgalmi szolgáltatásnak tekintendő-e, avagy a kérdéses tevékenység vonatkozásában alkalmazandó-e a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétel szabály.

Az Iroda által bemutatott koncepció alapján az eladók, mint a vásárlók által teljesített fizetési műveletek kedvezményezettjei, szerződést kötnek a Működtetővel, hogy a termékek ellenértékét a saját fizetési számláján begyűjtve – ott nyilván tartsa –, majd ezt követően, meghatározott elszámolási időszakonként utalja át az eladók számára.

A tényállás ezen eleme alapján az MNB megítélése szerint megvalósulnak a Hpt. 6. § (1) bekezdés 26a. pontja szerinti fizetési műveletek elfogadásának fogalmi elemei, tehát a Működtető által végzett ezen tevékenység a Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont e) alpontjában meghatározott „készpénz-helyettesítő fizetési eszközök kibocsátása és/vagy fizetési műveletek elfogadása” pénzforgalmi szolgáltatásnak minősül.

A teljes konstrukciót tekintve ugyanakkor szükséges annak további vizsgálata, hogy a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kivétel szabály feltételei megvalósulnak-e és ezáltal a tevékenység mégsem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak.

A Hpt. pénzforgalmi szolgáltatásra vonatkozó kivételi szabályai a PSD2 alapján kerültek átültetésre a magyar jogrendbe. A PSD2 (11) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint „... a hatály alóli kivétel ezért abban az esetben alkalmazható, amikor a pénzforgalmi közvetítő csak a fizető fél, vagy csak a kedvezményezett nevében jár el, függetlenül attól, hogy birtokolja-e az ügyfelek pénzeszközeit. Ha a pénzforgalmi közvetítő a fizető fél és a kedvezményezett nevében egyaránt eljár (mint például egyes elektronikus kereskedelmi platformok esetében), akkor csak abban az esetben alkalmazható a hatály alóli kivétel, ha magának a pénzforgalmi közvetítőnek semmikor sem kerülnek a birtokába az ügyfelek pénzeszközei és nem rendelkezik befolyással azok felett”.

A tényállás szerint az eladók szerződést kötnek a Működtetővel annak érdekében, hogy a Működtető a Platformon keresztül elősegítse az eladók termékeinek értékesítését a vásárlók számára és ezáltal adásvételi szerződés jöjjön létre az eladók és a vásárlók között. Ezen közvetítői tevékenység végzéséért a Működtető díjazásra jogosult, melyet az eladók a szerződésben meghatározottak szerint fizetnek meg a számára.

A beadványban rendelkezésre bocsátott információk alapján az eladók és a Működtető közötti jogviszony szabályozó szerződés a Ptk. 6:288. § szerinti közvetítői szerződésnek feleltethető meg.

A tényállásban rögzített információk szerint a vásárlók a termékek birtokába kerülnek, amennyiben a termékek ellenértékét megfizetik, függetlenül attól, hogy a fizetési művelet összege ténylegesen mikor kerül továbbításra az eladók részére. További feltételként teljesül, hogy a Működtető kizárólag az eladók, mint kedvezményezettek nevében jár el tekintettel arra, hogy a Működtető díjazára csak az eladóktól jogosult.

Fent ismertetett valamennyi körülmény alapján az MNB álláspontja szerint a beadványban rögzített konstrukció során a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontjában rögzített kivétel szabály megvalósulásához szükséges feltételek teljesülnek, ebből következően a Működtető által végezni tervezett tevékenység nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak.

Budapest, 2019. október ...